

וְלִסְדָּרָא כְּלָא, וְהָאֵי אֶקְרִי בֵּית זְבוּל כִּי יֵשׁ רְקִיעַ [יז] אֶחָד הַנִּקְרָא זְבוּל [יח] וְהוּא הוּא כִּי הָרִי הוּא נִמְצָא בְּכַדֵּי לִקְבֹּל אֶת הַבְּרֻכּוֹת וְלִסְדֹּר אֶת כָּל הַשְּׁפַע לְעַצְמוֹ בְּאוֹצְרוֹתָיו וְאֵז לְהַשְׁפִּיעַ אוֹתוֹ לְמַלְכוּת כְּפִי הָרְאוּי לֵה וְאֵז הַמַּלְכוּת שֶׁמִּקְבֶּלֶת מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׁפַע הִיא נִקְרָאת בֵּית זְבוּל (רמ"ק).

שִׂמְחָה זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ וְיִשְׁשַׁכְר בְּאַהֲלֶיךָ – יִשְׁשַׁכְר בְּסוּד ז"א וְזְבוּלוֹן בְּמַלְכוּת תָּא חַיִּי, כְּתִיב בָּא וְרָאָה, כְּתוּב (דְּבָרִים ל) וְלִזְבוּלוֹן אָמַר שְׂמֵחַ זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ וְיִשְׁשַׁכְר בְּאַהֲלֶיךָ, מְלֻמֵּד דְּאִשְׁתַּתְּפוּ כִּתְדָא. דָּא נִפְיָק וְאִנְחָ קְרָבָא, וְדָא יְתִיב וְלַעֲי בְּאוֹרֵייתָא פְּסוּק זֶה מְלֻמֵּד שׁוּבוֹלוֹן וְיִשְׁשַׁכְר הִשְׁתַּתְּפוּ בִּינֵיהֶם כְּאֶחָד כִּי זְבוּלוֹן יֵצֵא לְעֶרְוֹךְ מִלַּחְמָה וְיִשְׁשַׁכְר הִיָּה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה (רמ"ק). וְדָא יְהִיב חוֹלְקָא לְדָא, וְדָא יְהִיב חוֹלְקָא לְדָא וְזְבוּלוֹן נִתֵּן חֶלֶק מִמֶּמוֹנֵי לִישְׁשַׁכְר וְיִשְׁשַׁכְר נִתֵּן חֶלֶק מִתּוֹרָתוֹ לְזְבוּלוֹן [יט], דְּהֵינּוּ שִׁישְׁשַׁכְר הוּא בּו"א שֶׁשֶׁם סוּד הַתּוֹרָה

אור הרשב"י

זְבוּל, מְעוֹן, מְכוּן, עֲרֻבוֹת. [יט] וְאִיתָא בְּמִדְרַשׁ, בְּרֵאשִׁית רַבָּה בְּפִרְשֵׁת וַיְחִי פֶּרֶשֶׁה צֵט סִימָן ט' זְבוּלוֹן לְחוּף יָמִים יִשְׁכּוֹן, הָרִי זְבוּלוֹן קִדְמָה לִישְׁשַׁכְר שְׁכֵן מֵיִיחֶסֶן יִשְׁשַׁכְר זְבוּלוֹן, וְלִמָּה כֵּן אֵלֵא שֶׁהִיא זְבוּלוֹן עוֹסֵק בְּפִרְקֵי מִטְיָא וְיִשְׁשַׁכְר עוֹסֵק בְּתוֹרָה, וְזְבוּלוֹן בָּא וּמֵאֲכִילוּ לְפִיכְךָ קִדְמוֹ, עֲלִיו אָמַר הַכְּתוּב (מְשָׁלִי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, יִשְׁשַׁכְר כּוֹנֵם וְזְבוּלוֹן מְבִיא בְּאַנְיוֹת וּמוֹכֵר

[יז] דְּהֵינּוּ שְׁכַל הַסְּפִירוֹת נִקְרָאִים רְקִיעִים בְּגַלְל שֶׁהֵם מִתְּפַשְׁטִים וְנִמְתַּחִים בְּפַעּוּלוֹתֵיהֶם כְּמוֹ הַרְקִיעַ אִמְנֵם עֵיקַר כִּינוּי הַרְקִיעַ הוּא בְּת"ת שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְתַּחִים שְׂאֵר הַה' קְצוּוֹת (הַרְמ"ק בְּפִרְדֵּס). [יח] כְּדֵאִיתָא בְּחִגְיָנָה דָּף יב עֲמוּד ב' אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: שְׁנֵי רְקִיעִים הֵן, שְׁנֵאמַר: הֵן לַה' אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וְשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם. רִישׁ לְקִישׁ אָמַר: שְׁבַעֲהָ, וְאֵלוֹ הֵן: וִילּוֹן, רְקִיעַ, שְׁחָקִים,

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

לְעֵינֵי דוד בֶּן פִּרְחָה ז"ל

וזבולון הוא במלכות הנקראת בית זבול וע"י זבולון תומך ביששכר אז עולה התעוררות מהמלכות אל ז"א וע"י שיששכר עוסק בתורה יורד השפע מז"א למלכות (רמ"ק).
בְּחֻלְקֶיהָ דְּזְבוּלוֹן יִמָּא, וּפְנִסַת יִשְׂרָאֵל אֶקְרִי יָם פְּנֵרַת.
וְהִכִּי אֶתְחַזֵּי וכן בחלקו של זבולון היה הים כמ"ש כ' זבולון לחוף ימים ישכון' וכן המלכות הנקראת כנסת ישראל נקראת גם ים כנרת ע"ש כינורו של דוד המושרש במלכות וכן ראוי למלכות להיקרא בשם ים כנרת, **בְּגִיזֵן דְּהָא תִּכְלַת נְפִיק מִתַּמָּן** בגלל שהתכלת יוצא מהים [כ] שהוא כינוי לדין היוצא מהמלכות ולכן שמה תכלת כי היא מכלה את הכל ע"י דיניה (רמ"ק), **וְאוֹקְמוּהָ, דְּהָא לְתַתָּא פְּגִוּוֹנָא דְּלְעִילָא** וכבר למדנו שלכן התכלת יוצא מהים כי כל מה שיש למטה הוא כדוגמת מעלה, **יָם פְּנֵרַת לְעִילָא, יָם פְּנֵרַת לְתַתָּא. תִּכְלַת לְעִילָא, תִּכְלַת לְתַתָּא, וְכֵלָא בְּאַתְרֵי חָד** ולכן הים כנרת העליונה שהוא המלכות יש שם את סוד התכלת שהוא הדינים שבה וכנגדה יש תכלת למטה בים, והכל הוא במקום אחד כי בין הכינוי ים כנרת ובין הכינוי תכלת שניהם הם במלכות (מק"מ).

הברכה שבאה מכח התורה היא הברכה של הכל

וְעַל דָּא יְרִית זְבוּלוֹן, לְמִיפְק לְאַנְחָא קְרָבָא ולכן הירושה

שירש זבולון הוא לצאת ולערוך מלחמות מאחר שהוא מושרש במלכות שהיא

אור הרשב"י

ומביא לו כל צרכו, וכן משה אומר (דברים לג) שמח זבולון בצאתך, למה שיששכר באהליך שלך הן שאת מסייעו לישוב בהן. שנה, ובדמו צובעין תכלת, לפיכך דמיו יקרים. [כ] כדאיתא במנחות דף מד עמוד א' הלימוד היומאי

עורכת מלחמות כנגד החיצונים (רמ"ק), וּמִנְלֶן דְּהֵכִי הוּא. דְּכַתִּיב וּמִנֵּן
 לְנו שׁוּבוֹלוֹן עוֹרֵךְ מִלְחָמוֹת, שְׂכָתוֹב, (דברים לג) עַמִּים הָרַ יִקְרְאוּ שָׁם
 יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צְדָק. זִבְחֵי צְדָק וְדָאֵי דְהֵינּוּ שׁוּדָאֵי הוּא זְבָחֵי הַמִּלְכוּת
 הַנִּקְרָאת צְדָק כִּי עַל יְדֵה זְבוֹלוֹן הֵרַג בְּאוֹיְבָיו וְנִיצַח בְּמִלְחָמָה. מֵאֵי טַעְמָא וּמָה
 הַסִּיבָה לַכֵּךְ. כִּי שְׁפַע יָמִים יִינָקוּ דְהֵינּוּ זְבוֹלוֹן הֵיךְ מִקְבֵּל אֶת הַשְּׁפַע וְהַכֵּחַ
 מִהַמִּלְכוּת הַנִּקְרָאת יָם וְבַה סוּד הַמִּלְחָמָה. וְיִשְׁשָׁכֵר חוֹלְקֵיהּ בְּאוֹרֵייתָא,
 וְיַהֲיִיב לְזְבוֹלוֹן חוֹלְקָא דְאוֹרֵייתָא וְדָאֵי וְיִשְׁשָׁכֵר שְׁחַלְקוּ בְּתוֹרָה נִתֵּן
 לְזְבוֹלוֹן מִחֻלְק תּוֹרָתוֹ בּוֹדָאֵי, וְעַל דָּא אֲשַׁתְּתַּפוּ כַּחְדָּא, לְאַתְּבָרְכָא
 זְבוֹלוֹן מִיִּשְׁשָׁכֵר וְעִי"כ הֵם הַשְּׁתַּתְּפוּ כְּאַחַד בְּכַדֵּי שׁוּבוֹלוֹן יִתְבָּרַךְ מִשְׁפַּע תּוֹרָתוֹ
 שֶׁל יִשְׁשָׁכֵר, דְּבִרְכָתָא דְאוֹרֵייתָא, הֵיא בְּרִכְתָּא דְכֻלָּא כִּי
 הַבְּרִכָּה שְׂבָאָה מִכַּח הַתּוֹרָה הֵיא הַבְּרִכָּה שֶׁל הַכֹּל מֵאַחַר שְׁפַע הַבְּרִכּוֹת בֵּא מֵהַת"ת אֶל
 הַמִּלְכוּת וּמִשָּׁם לְכָל הַתַּחְתּוֹנִים (רמ"ק).

יששכר משפיע למלכות מהיסוד ולא מהתפארת

רְבִי אָבָא אָמַר, אַחְסִינְהָא דְאוֹרֵייתָא וְדָאֵי הֵכִי הוּא וְדָאֵי
 הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה הוּא אַחוּז בְּת"ת וְשֵׁם הוּא יוֹרֵשׁ אֶת יְרוּשַׁת הַתּוֹרָה שְׁבַת"ת וְלִכְן
 יִשְׁשָׁכֵר הוּא בְּת"ת, וְדִרְגָּא דָּא שְׁתִּיתָאָה יַהֲיִיב אָנֹר (ס"א חֹד שְׁתִּיתָאָה
 יַהֲיִיב אָנֹר) אוֹרֵייתָא, וְאַחְסִין לָהּ לְפָנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲבָל הַמְדַרְגָּה
 הַשִּׁישִׁית שֶׁל הַז"ת שֶׁהוּא הַיְסוּד הוּא הַנּוֹתֵן אֶת הַשְּׁכָר וְהַשְּׁפַע שֶׁל הַת"ת הַנִּקְרָא תּוֹרָה וְהוּא
 מוֹרִישׁ אֶת שְׁפַע הַת"ת לְמַלְכוּת הַנִּקְרָאת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְלִכְן מֵהַ שְׁהוּא נִקְרָא יִשְׁשָׁכֵר מִלְּמַד

שהוא נותן את שכר התורה מהיסוד ולא מהת"ת כדברי רבי יצחק (רמ"ק), **אַחֲסִין חַוּוּרָא לְתַכְלְתָּא** כי היסוד מוריש את שפע החסדים שבו שהם בגוון לבן אל המלכות שהיא בגוון תכלת, ועי"כ הוא ממתק את הגבורות שביסוד המלכות שהם בגוון תכלת (מק"מ בשם מהרח"ו). **וְעַל דָּא תַּנְיִנָן** ועל כך למדנו, **מְשִׁיבֵי רֵיבִין תַּכְלֵת לְלִבָּן, דִּישְׁתְּמוּדְעָן גּוּוּי** [כא] שיכירו בין הגוון התכלת של הדין של המלכות שבלילה לבין הגוון הלבן של החסד שבבוקר, **דִּהָא פְּדִין אֶקְרִי בְקָר, וְחַוּוּרָא אָתִי לְעֵלְמָא, וְתַכְלְתָּא אֲתַעְבָּר** לכן הוא נקרא בוקר כי אז מתעורר החסד של היסוד הנקראת בוקר ואז הגוון הלבן של החסד בא לעולם ואז הדין שהוא גוון תכלת הוא עובר ומסתלק מהעולם. **וְעַל דָּא כָּל קְרָבִין דְּמַלְכָּא, וְכָל זַיְיִנִּי מַלְכָּא בִידְהָא אֲתַמְנָן, וְהָא אוֹקִימָנָא** ובגלל שהמלכות היא דין לכן כל המלחמות של המלך ז"א, וכל כלי המלחמות של המלך ז"א מסורים בידה והרי התבאר הענין.

הבאר שהיא המלכות מנהיגה את העולם בכח האבות שהם חג"ת

בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים פְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם [כב], (במדבר כא) **בְּאֵר, דָּא פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל** שהיא המלכות הנקראת כנסת ישראל. **חֲפְרוּהָ שָׂרִים, דָּא אַבָּא וְאַמָּא, דְּאוֹלִידוּ לָהּ** הם אבא ואמא שהם הולידו

אור הרשב"י

[כב] ובמדבר רבה איתא על מש"כ באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם וכי חפרוה היתה שם אלא שנתנה בזכות אבות שנקראו

[כא] כדאיתא בברכות פ"א מ"ב מאמתי קורין את שמע בשחרית משיביר בין תכלת ללבן רבי אלעזר אומר בין תכלת לכרתני.

הלימוד היומי

לע"נ דוד בן פרחא ז"ל